

بارداری نابجا یا خارج از رحمی چیست؟

بارداری را که خارج از محیط رحم اتفاق بیافتد را
بارداری خارج از رحمی می گویند.

زمانی که شما باردار می شوید از برخورد اسپرم و
تخمک در لوله رحمی (لوله ای که تخم را به رحم می
رساند)، تخم ایجاد می شود. به طور معمول تخم
بارور شده به سمت رحم حرکت می کند و تا پایان
بارداری همان جا رشد می کند و بزرگ می شود. در
صورتی که روای بارور شدن و تشکیل تخم به صورت
مذکور اتفاق نیفتد، بارداری (خارج رحمی) در جایی
خارج رحمی در جایی مثلا در لوله رحمی صورت
گرفته است.

اگر بارداری خارج رحمی در لوله رحمی اتفاق بیافتد،
متاسفانه باید گفت که شانسی برای ادامه بارداری
وجود ندارد چرا که در لوله رحمی فضای کافی برای
رشد تخم وجود ندارد و باعث پارگی لوله رحمی می
شود که این اتفاق باعث درد و خونریزی زیاد می شود
و ممکن است حتی جان شما به خطر بیافتد.

بارداری خارج رحمی چه نشانه هایی دارد؟

اکثر خانم هایی که دچار بارداری خارج از رحمی می
شوند در حدود هفته ششم یعنی حدود دو هفته بعد
از اینکه آخرین پریودشان عقب افتاد، علائم این نوع از
بارداری، در شرایط فیزیکی شان مشهود می شود.

شما ممکن است در صورت نامنظم شدن پریودتان و یا
اشکال در استفاده از وسائل جلوگیری از بارداری، متوجه
بارداری تان شده باشید.

علائم بارداری خارج از رحمی برای هر خانم می تواند
متفاوت باشد. بعضی ها هیچ علامتی نشان نمی دهند.
بعضی ها تنها تعدادی از علائم را نشان می دهند و در
برخی موارد بدن شخص تقریبا همه علائم این نوع از
بارداری را بروز می دهد، چرا که این علائم می توانند
طیف گسترده ای از نشانه ها باشد و اینگونه نیست که
همواره علائم ثابتی در این نوع بارداری بروز کند.

علائم بارداری خارج از رحمی عبارتند از:

۵ خونریزی غیر عادی: لکه بینی و یا خونریزی
غیرعادی که با شرایط عادی پریود شخص تفاوت
داشته باشد، همچنین ممکن است رنگ خون تیره تر
و روشن تر از حالت نرمال باشد.

۵ درد زیر شکم: ممکن است شما دچار درد ناگهانی
در یک سمت از زیر شکم خود بشوید و یا این نوع از
درد هر چند وقت یکبار اتفاق بیافتد.

۵ درد در گوش شانه: این نشانه معمولا در شرایط
خونریزی لکه ای در داخل بطن بروز می کند.. درد در
گوشه ای از شانه که معمولا قطع نمی شود و حتی
هنگامی که شما دراز می کشید شدیدتر می شود.
همچنین با تغییر در حالت حرکت شدت درد کاهش
نمی یابد و عموما مسکن ها هم تاثیری در کاهش آن
ندارند.

اختلال مزاج: شما ممکن است دچار اسهال و یا درد
در هنگام دفع مدفوع شوید.

آیا در این شرایط من باید به دکتر مراجعه
کنم؟

صد درصد بارداری خارج از رحمی می توانند سلامتی
شما را در معرض ریسک های کاملا جدی قرار دهد

اگر شما در حدود سه تا چهار ماه از آخرین نزدیکی
تان می گذرد و حتی در صورتی که در آن زمان از
وسائل جلوگیری از بارداری استفاده می کرده اید، دچار
هر یک از این علائم شده اید سریعا خودتان را به اولین
مرکز پزشکی برسانید.

**ریسک بارداری خارج رحمی در چه افرادی
بیشتر است؟**

این احتمال در خانم هایی که در زمان بارداری با
همسرشان نزدیکی دارند وجود دارد و یا در صورتی قبل از
سابقه این نوع از بارداری را داشته باشد.

لوله رحمی شما دچار مشکل باشد مثلا: شما در
شرایطی باردار شده اید که دستگاهی مانند آی یو دی
در رحم شما وجود دارد و یا تنها با قرص پروژسترون و
یا صرفا از قرص های ضد بارداری استفاده می کرده
اید و یا بارداری شما با روش آی وی اف (روش کمک
باروری) اتفاق افتاده باشد.

بارداری شما به وسیله تلقیح اسپرم اتفاق افتاده باشد.
سن تان بیشتر از ۴۰ سال باشد.

دخانیات استعمال می کنید.

روشهای تشخیصی

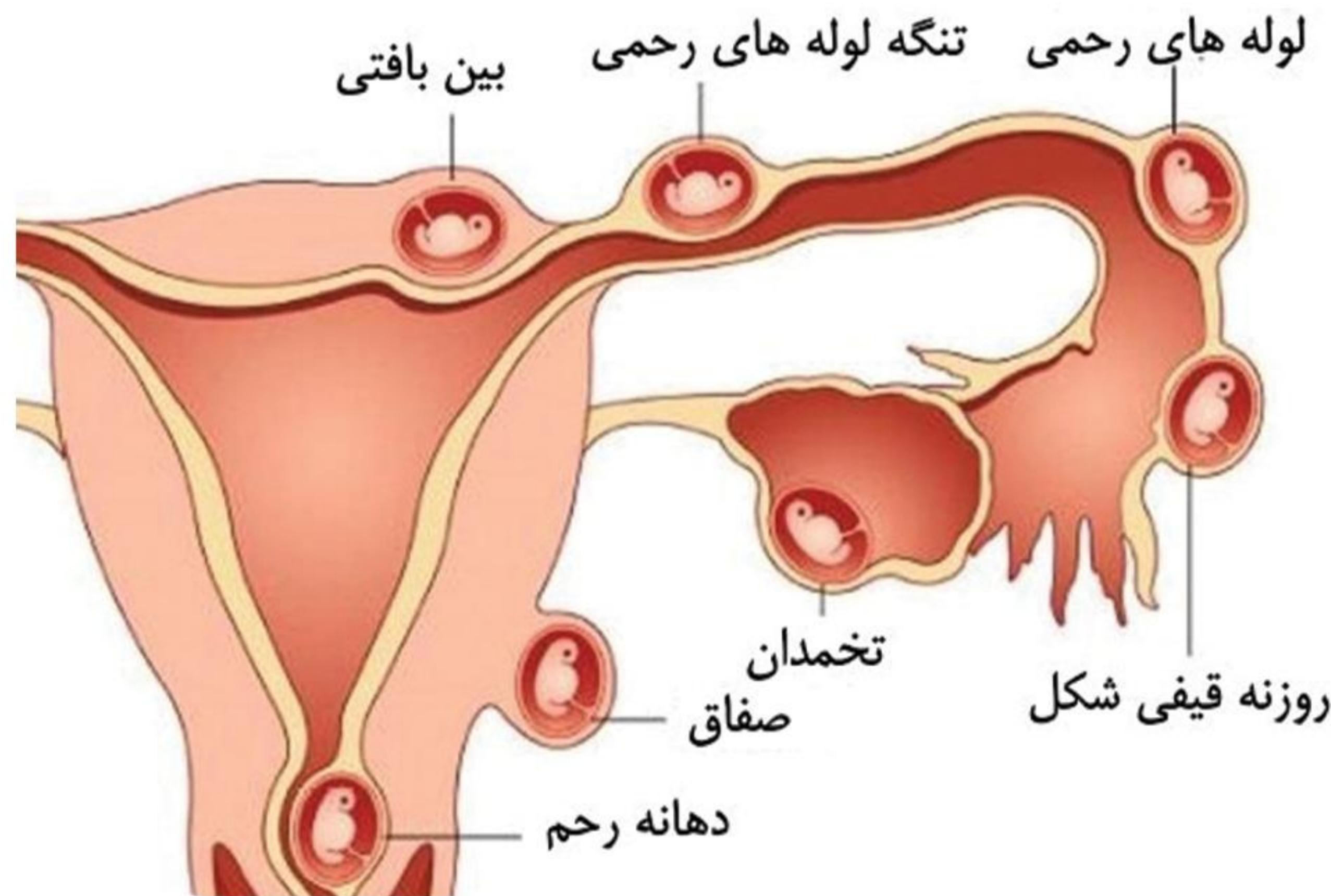
بررسی از طریق سونوگرافی

آزمایش خون دکتر از شما می خواهد که یک آزمایش
خون انجام دهید تا در آن سطح هورمون بارداری را
بسنجد

لاپاراسکوپی اگر هنوز علائم برای دکتر کاملا مشهود
نباشد ممکن است از شما بخواهد عملی تحت عنوان
لاپاراسکوپی انجام دهید که این کار با بی حسی انجام
می شود.

پمفت آموزشی حاملگی خارج از رحم

**تهیه و تنظیم: واحد آموزش
با هماهنگی دفتر بهبود کیفیت و اعتباربخشی
پاییز ۱۴۰۱**

معمولًا ۱۲ الی ۲۴ ساعت بعد از عمل، سوند ادراری خارج میشود. زمانیکه به شما اجازه داده شد از تخت خارج شوید ابتدا ۱۵ دقیقه بر لبه‌ی تخت نشسته و پاهارا آویزان کنید در صورتیکه سرگیجه نداشتید با کمک از تخت خارج شده و راه بروید.

معمولاتا ۴۸ ساعت بعد از عمل پانسمان برداشته می‌شود. با صلاح‌دید پزشک ۷۲ ساعت پس از عمل می‌توانید دوش سرپایی بگیرید. زخم خود را با شامپو بچه بشویید سپس آن را با دستمال تمیز خشک کرده و با سشوار به فاصله‌ی ۳۰ سانتی‌متر محل عمل را خشک کنید. ضمناً نیازی به پانسمان مجدد نمی‌باشد.

از غذاهای نفاح استفاده نکنید. از مواد غذایی ملین و فیبردار مانند: سبزیجات، میوه، روغن زیتون استفاده کنید تا از یبوست جلوگیری شود. سعی کنید راه بروید. یک هفته پس از ترخیص به درمانگاه مراجعه کنید تا بخیه‌های شما کشیده شود.

در صورت بروز تب، قرمزی و تورم و ترشح از زخم ناحیه‌ی عمل، هرچه سریعتر به پزشک خود مراجعه کنید.

تا زمان ترمیم کامل ناحیه عمل که در پیگیریها مشخص خواهد شد باید از مقاربت جنسی خوداری نمایید معمولًا ۴۰ روز از انجام کارهای سخت، بلند کردن و هل داد اجسام سنگین تا بهبودی کامل حدود ۶ هفته خوداری نمایید.

ممکن است تا چند هفته بعد از عمل حالت ضعف و خستگی داشته باشید که بتدریج این حالت بهبود می‌یابد اگر از بی‌حسی نخاعی برای عمل شما استفاده شده برای پیشگیری از سردرد و عوارض بی‌حسی مصرف فراوان مایعات توصیه می‌شود.

چه درمان‌هایی برای این نوع از بارداری وجود دارد:

گاهای بارداری‌های خارج از رحمی به خودی خود منجر به سقط جنین می‌شوند و بسته به شرایط شما ممکن است بتوان این اتفاق را با بررسی سطح بارداری در خون شما طی چند هفته و اینکه چه زمانی به سطح نرمال می‌رسد تشخیص داد. اگرچه در این وضعیت نیازی به بستری شدن در بیمارستان وجود ندارد، شما باید مداوم به بیمارستان تان مراجعه کنید و آن‌ها را در جریان وضعیت و علائم تان بگذارید.

درمان دارویی تحت شرایط خاصی بارداری خارج رحمی با دارو برطرف می‌شود. مثلاً زمانی که هیچ تغییری در وضعیت لوله رحمی ایجاد نشده باشد. در این شرایط عمولاً از داروی متوتریکسید برای جلوگیری از پیشروی این نوع بارداری و پایان آن استفاده می‌شود.

جراحی هدف از جراحی (laparoscopy) پایان دادن به بارداری خارج از رحمی است

آموزش‌های پس از ترخیص

معمولًا روز عمل شما نباید چیزی بخورید و بعد از عمل زمانی که به شما اجازه داده شد، ابتدا رژیم مایعات، چای و آب کمپوت بنوشید.

تمرينات تنفس عمیق و سرفه به گشاد و باز شدن ریه‌های روی هم خوابیده شما کمک می‌کند و از عفونت ریه‌ها پیشگیری مینماید.

قبل از انجام سرفه، برای ثابت نگهداشتن محل جراحی و پیشگیری از درد می‌توانید با بالش کوچک یا حوله‌ی تا شده، محکم برش جراحی خود را نگهدارید و سپس سرفه کنید.